

AgEcon SEARCH

RESEARCH IN AGRICULTURAL & APPLIED ECONOMICS

The World's Largest Open Access Agricultural & Applied Economics Digital Library

This document is discoverable and free to researchers across the globe due to the work of AgEcon Search.

Help ensure our sustainability.

Give to AgEcon Search

AgEcon Search

<http://ageconsearch.umn.edu>

aesearch@umn.edu

*Papers downloaded from **AgEcon Search** may be used for non-commercial purposes and personal study only. No other use, including posting to another Internet site, is permitted without permission from the copyright owner (not AgEcon Search), or as allowed under the provisions of Fair Use, U.S. Copyright Act, Title 17 U.S.C.*

No endorsement of AgEcon Search or its fundraising activities by the author(s) of the following work or their employer(s) is intended or implied.

A GABONATERMELÉS ANYAGI-MŰSZAKI FEJLESZTÉSÉNEK VÁRHATÓ GAZDASÁGI KIHATÁSAI

ENYEDI GYÖRGYNÉ dr.

A gazdaságirányítás új rendszerében a népgazdasági szükségleteknek megfelelő termelést a kialakított gazdasági szabályozók komplex rendszere — ár, támogatás, hitel és jövedelemelvonás. — által befolyásolt, termékek közötti jövedelemarányok biztosítják. Ezért e jövedelemarányoknak a vállalati érdekelttség és pénzügyi önállóság biztosítása mellett mindenkor a népgazdaság előtt álló legfontosabb feladatok megoldására kell ösztönözniök.

A JÖVEDELEMARÁNYOK VIZSGÁLATÁNAK JELENTŐSÉGE

A termékek közötti jövedelemarányok azonban nem mindig és nemcsak az ár, illetve egyéb szabályozók változásának függvényében alakulnak. Ugrásszerű anyagi-műszaki fejlődés esetén egyes termékeknel vagy termékesoportoknál olyan mértékben változhat az elérhető jövedelem nagysága, amely a célkitűzéseknek megfelelően kialakított jövedelemarányokat megváltoztatja. Ár- és pénzügyi politikánk termeléspolitikai célkitűzéseinkkel való összhangjának megteremtése és folyamatossá tétele érdekében ezért elengedhetetlenül szükséges a termékek közötti jövedelemarányok állandó figyelemmel kísérése és azoknak a szükségletekhez való igazítása.

Fejlődésünk jelenkori szakaszára a ráfordítások ugrásszerű növekedése a jellemző. Az anyagi-műszaki fejlettség a gabonafélék (őszi búza, rozs, árpa, zab, kukorica) termelésében a legelőrehaladottabb, és a nagyüzemi termelési mód teljes kialakulása is itt várható legkorábban.

A termékek közötti eltérő technikai fejlődés ütemét nemcsak az ipari háttér, hanem azzal egyetemben a fontossági sorrend is szabályozza. A gabonatermelés fontosságát jelzi, hogy e termékesoport szántóterületünknek több mint 60%-át foglalja el, és 1966-ban a szántóföldi növénytermelés termelési értékének kerekén 50%-át biztosította. Mindez indokoltá tette annak mérlegelését, hogy

— a gabonatermelésben várható anyagi-műszaki fejlődés milyen irányban módosítja a kialakult jövedelemarányokat, és

— az új jövedelemarányok hogyan hatnak a termelésre, s összhangban vannak-e a termelés távlati fejlesztési célkitűzéseivel.

Hangsúlyozni kívánjuk, hogy számításainkkal nem a — távlatilag várható — termékenkénti jövedelem és jövedelmezőségi ráta abszolút nagyságát törekszünk meghatározni, hiszen annak alakításában sok más tényező is közrejátszik. Csupán az arányváltozások — bizonyos tekintetben — várható főbb tendenciáira és következményeire szeretnénk felhívni a figyelmet.

Feltételezésünk szerint a jövőben kívánatosá válik — a takarmányozási problémák megoldása érdekében — a lucerna és a takarmányborsó területének növelése. Ezért vizsgálatainkat e két takarmánynövényre is kiterjesztettük.

A VIZSGÁLATI MÓDSZER

A termékek közötti várható jövedelemarány-változások felméréséhez az 1968. évi *tényhelyzetből indultunk* ki. A bázisév adatait több szempont (termelési színvonal, termelési szerkezet és területi adottságok) szerint megfelelő reprezentációt biztosító 160 termelőszövetkezet átlagai képezik.

A számításaink szerint várható új jövedelemarányok akkor alakulnak ki — meghatározatlan időpontban —, amikor a vizsgált növények nagyüzemi termelési módjának általánossá válása lezárul.

Számításaink során a ma ismert legfejlettebb technológia alkalmazásából indultunk ki. A műtrágya-, növényvédőszer- és egyéb anyagi ellátottságnál is magas színvonalú kielégítéssel számoltunk. Termékenként részletes technológiát dolgoztunk ki. Ezt követően a tápanyag-visszapótlás függvényében terveztük az elérhető átlaghozamokat. A következő lépésben mindkét időpontra termékenként részletes költségkalkulációt készítettünk.*

A KALKULÁCIÓK ELKÉSZÍTÉSÉNEK FONTOSABB MÓDSZERTANI VONÁSAI

A termékenkénti részletes költség—jövedelem kalkulációt mindkét időszakra a 335/1965. PM—FM számú együttes közleményben közzétett, egységes mezőgazdasági költség-számítási módszer, illetve az ezt kiegészítő 304/1967. PM—FM számú közlemény alapján készítettük el.

Az 1968. évi kalkulációban a termelőszövetkezetek tényleges ráfordításait normatív értékekkel számoltuk el. A felhasznált munkanapokat az 1968. évi állami gazdasági átlagbérékkel értékeltük, függetlenül a tagok részesedésének nagyságától, az alkalmazottaknak fizetett munkabér összegétől, valamint a részes és a családi művelés utáni részesedéstől. A megtermelt termékeket pedig a jelenlegi országos felvásárlási árral vettük számításba.

A távlati kalkuláció elkészítését megelőzően termékenként részletes technológiát

* A technológiák elkészítését a MÉM Statisztikai és Gazdaságelemző Központ Üzemelési és Költségvizsgáló Igazgatósága részéről Oblatt Gábor és Pályi József végezte, a hozamtervezést pedig Márton Sándor (OT). A költség—jövedelem kalkulációt — az Igazgatóságnál alkalmazott módszerrel — Csuday Gézné készítette.

dolg
nyéb1. tá
felv
megt
árpa
hason
kalm

átlag

alapj

merül

jutó l

összeg

kek é

költsé

tük a
szint l
tásán

A

változ

—

minteg

delem

dése a

vezőt

—

korica

—

delem

Így pé

a külö

és a b

terület

és a ga

dolgoztunk ki. Így az alkalmazott technológia és a tervezett átlaghozamok függvényében határoztuk meg a ráfordítások mértékét.

A ráfordításokat és a hozamokat úgy értékeltük, mint a bázisidőszakban. Az 1. táblázatban feltüntetett árak a vizsgált termelőszövetkezetek 1968. évi — jelenlegi felvásárlási árakkal számított — értékesítési átlagárai. A termelőszövetkezetek által megtermelt termékek ugyanis minőségileg különböznek (vetőmag, takarmány, sör-árpa), így ezek arányától függően alakulnak az átlagos értékesítési árak is. Az összehasonlíthatóság érdekében számításaink során távolatilag is ezeket az átlagárakat alkalmaztuk.

A költségkalkuláció egyes tételei a következők:

- *előmunka-költség*: a termelésben felhasznált munkanapok állami gazdasági átlagbérékkel értékelt összege, s ennek közterhei;
- *anyagköltség*: a vetőmag, műtrágya, növényvédő szer értéke;
- *értékesítési leírás*: az ágazatokban felhasznált speciális állóeszközök értéke alapján számolt egy évi értékesítési leírás összege;
- *a segédüzemi költségek*: a termék előállításával kapcsolatban közvetlenül felmerült segédüzemi szolgáltatások költségei;
- *különböző költségek*: a biztosítási díj, földjáraadék;
- *közvetlen költségek összesen*: az eddig felsorolt költségek együtt;
- *közvetett költségek*: a közvetlenül nem terhelhető költségeknek az ágazatra jutó hányada;
- *termelési költség*: az eddig elszámolt közvetlen és közvetett költségek együttes összege;
- *melléktermék értéke*: a termelés során előállított és betakarított melléktermékek értéke;
- *főtermék termelési költsége*: a melléktermék értékével csökkentett termelési költség.

A táblázatban közölt termékenkénti termelési költség összegét nem csökkentettük a melléktermék értékével. A nettó jövedelem, a jövedelmezőségi ráta és a költség-szint kiszámításánál is ebből a termelési költségből indultunk ki. Az önköltség számításánál pedig a főtermék termelési költségét vettük alapul.

A TERMÉKEK KÖZÖTTI JÖVEDELEMARÁNYOK VÁRHATÓ VÁLTOZÁSAI

A számítások eredményeit összefoglaló 1. táblázat szerint a várható főbb változások a következők:

- a gabonatermelésben az 1 kh termőterületre vetített termelési költségek mintegy 14,5%-os növekedését a termelési érték több mint 38%-os és a *nettó jövedelem* 76,4%-os emelkedése kíséri. A területegységre jutó termelési érték növekedése a búza és a kukorica esetében a legkedvezőbb, a rozsnál és a zabnál a legkedvezőtlenebb;
- a gabonatermelésben az *önköltség színvonala kiegyenlítettebbé válik* (a kukorica önköltsége jelentősen javul), így a szükségletek jobb kielégítését biztosítja;
- jelentősen változik termékenként az 1 kh termőterületre jutó nettó jövedelem tömege és ezen keresztül a közöttük levő arányok is erősen módosulnak. Így például a rozs és a búza közötti (1 kh-ra vetített) nettó jövedelem tömegének a különbsége távolatilag mintegy 65%-kal fokozódik a búza javára. A kukorica és a búza *nettó jövedelme közötti különbség viszont erősen csökken*. Az 1 kh termőterületről nyerhető nettó jövedelem tekintetében a kukorica megelőzi az árpát és a gabonafélék között a második helyre kerül;

1. táblázat

A TERMELÉSI KÖLTSÉGEK ÉS A JÖVEDELEM ALAKULÁSA

Megnevezés	Átlagos értékesítési ár (Ft)	Termelési költség (Ft/kh)		Önköltség (Ft/q)		Termelési érték (Ft/kh)		Nettó jövedelem (Ft/kh)		Jövedelmesség-ráta (%)		Költségszint (%)	
		1968. évi tény	távlatilag várható	1968. évi tény	távlatilag várható	1968. évi tény	távlatilag várható	1968. évi tény	távlatilag várható	1968. évi tény	távlatilag várható	1968. évi tény	távlatilag várható
Őszi búza	358	2633	3627	153,8	146,7	5748	8276	3115	4640	118,3	128,2	45,8	43,8
Rozs	288	2042	2097	198,6	199,7	2824	2899	782	802	38,3	38,2	72,3	72,3
Őszi árpa	262	2265	2990	135,6	137,9	4099	5348	1834	2358	81,0	78,9	55,3	55,9
Tavaszi árpa	309	2184	2506	161,4	148,4	3967	4915	1783	2409	83,0	96,1	54,2	51,0
Zab	269	1894	2055	209,8	202,8	2366	2641	473	586	25,0	28,5	80,0	77,8
Kukorica	260	4118	4017	205,8	139,9	5131	7260	1013	3243	24,6	80,7	80,3	55,3
Gabona összesen	—	3119	3571	—	—	5073	7043	1954	3472	62,6	97,2	61,5	50,7
Borsó	358	2709	3419	534,5	284,5	3078	4228	369	809	13,6	23,7	88,0	80,9
Lucerna	158	2283	3164	96,4	90,7	3713	5452	1430	2288	62,6	72,3	61,5	58,0

— a 100 Ft termelési költségre jutó tiszta jövedelem a rozs és az őszi árpa kivételével nő, a növekedés mértéke azonban erősen eltérő. Ugrásszerű a növekedés a kukoricánál, jelentős a búzánál és a tavaszi árpánál, igen mérsékelt a zabnál. Ennek eredményeképpen a termékenként realizálható nyereség- és jövedelemarányok erősen módosulnak. A kukorica — a búzát kivéve — megelőzi a többi gabonaféléket;

— az előzőekből következik, hogy a termékenkénti pótlólagos befektetések hatékonysága is számottevően módosul, ami a jövedelemarány-változások mellett a várható „tőkeáramlás” irányát is előre jelzi.

A JÖVEDELEMARÁNY-VÁLTOZÁSOK VÁRHATÓ HATÁSA A TERMELÉSRE

A gabonafélék területi hozamainak távlatilag várható változása minőségi ugrásként fogható fel. Ez új helyzetet teremt a gabonatermelés és a mezőgazdasági termelés más ágazatai között kialakult viszonyokban. A termelőszövetkezeti jövedelmi érdekeltiségét a jövőben a gabonatermelés — elsősorban a búza, kukorica és az árpa — a mainál sokkal inkább kielégítheti a megnövekvő területi bruttó és nettó jövedelmen keresztül. Ez feltétlenül a gabonatermelés — bizonyos mértékű — fokozására ösztönöz. Ez másképpen azt is jelenti, hogy a jövőben a gabonatermelést

táblázat

ségi szint
(%)távlatilag
várható43,8
72,3
55,9
51,0
77,8
55,3
50,7
80,9
58,0i árpa
öveke-
a zab-
delem-
bbi ga-sek ha-
nellettnőségi
gazda-
tkezet
kukorica
tató és
lékü —
melést

nem szoríthatja háttérbe más, területegységenként nagy bruttó jövedelem realizálást lehetővé tevő növény. Feltételezhető továbbá, hogy a mezőgazdasági kereső népségnek a várható erőteljes csökkenése szintén ebben az irányban hat.

A gabonafélék és más mezőgazdasági termékek közötti jövedelemarányok megítéléséhez ismerni kellene az összes mezőgazdasági termék jövedelmezőségének várható színvonalát is. Az bizonyos, hogy termékeink közül a gabonafélék nagyüzemi termelési módjának az általános elterjedése áll legközelebb a megvalósuláshoz. A többi termék esetében — termékenként változó ütemben — később zárul le ez a folyamat, így ezeknél a termékeknél a technikai fejlődés nyomán bekövetkező jövedelemváltozások is később várhatók.

Összefoglalva, a gabonatermelés területi hozamainak növekedése, várható jövedelmezősége, a bruttó jövedelmi érdekelttség viszonylagos csökkenése, a nagyüzemi gabonatermelési módszerek általánossá válásának elsőbbsége mind az eszközfelhasználásban, mind a földhasznosításban a gabonatermelésnek kedvez.

Az érvényben levő jövedelemszabályozók a kenyérgabona-termelés jelenlegi színvonalán a népgazdasági szükségletek és a termelés közötti egyensúlyt helyreállították. A területi hozamok növelése a jövőben — elsősorban a gyenge termőképességű szántóterületeken — a kenyérgabona-termelés (és általában véve a gabonatermelés) megszüntetésével, a földhasznosítás ésszerűbbé tételével és a ráfordítások hatékonyságának növelésével érhető el. Ezt szolgálná — takarmányellátottságunk javítása érdekében — az is, hogy a szántóterületből kenyérgabona-termő területet szabadítanak fel takarmánytermelési célra, amellet, hogy a jövőben számolni kell a kenyérgabona takarmányozási célokra való felhasználásával is. Így a gabonafélék hozamnövelése egyrészt e kieső területek hozamának pótlását, másrészt a takarmánygabonák kenyérgabonával való helyettesítését célozza.

A tervezett átlaghozamok elérése esetén *területcsökkentés mellett is biztosított*nak látszik e kettős feladat megoldása. *Igy távlatilag a termelésfejlesztés előrehaladásával szükségessé válhat a kenyérgabona-termelés jövedelemarányában fennálló különbségek mérséklése, a kívánatos termelési-területi szerkezet kialakítása, illetve megtartása érdekében.*

A gabonafélék között a rozs és a zab jövedelemarányának *viszonylagos* romlása felveti e területek hasznosításának, más termékekkel való helyettesítésének sürgős megoldását. Ellenkező esetben a különböző adottságú gazdaságok közötti jövedelemkülönbségek elmélyülése fokozódhat. Rozstermelésre szolgáló területeink ésszerűbb hasznosításának kialakításakor számolnunk kell új, bőven termő fajtáknak — a triticalénak — köztermesztésben való elterjesztésével is.

A gabonafélék között kialakuló új jövedelemarányok feltehetően elő is mozdítják e termékek kiszorítását a termelésből. A várható fejlődés tehát ezek jelenlegi területi arányát és nagyságát nem indokolja.

A kukoricatermelésben várható hozamnövekedés és jövedelmezőség-javulás alapjaiban oldja meg abraktermelésünk problémáit. A takarmánygabona importkényszer megszűnésén túlmenően az elérhető jövedelemnagyság és -arány, valamint a kiegyenlített önköltségszínvonal mellett lehetővé válhat a jövőben a takarmánygabonáinak mérséklése is. Az ősőbb abraktermelés viszont kihat

az állattenyésztés jövedelmi arányainak javulására és ezen keresztül a hústermelés fokozására.

A feltételezett új jövedelemarányokon belül a lucernatermelés is a kívánt helyre kerül, és ez elősegítheti vetésterületének a szükségleteknek megfelelő növelését.

A takarmányborsó vetésterületének kívánt mértékű növelését a várható jövedelemarány-változások feltételezhetően alig mozdítják elő.

KÖVETKEZTETÉSEK

A jelenlegi helyzet megítélése

Számításainkból a jelenlegi helyzet megítélésében messzemenő következtetéseket nem lehet levonni. A búza — jelenleg is kiemelkedő — jövedelmezősége külső szemléletben az azonnali árcsökkenés képzetét kelti. Véleményünk szerint a gabonaféléken belül (elsősorban a búza és a kukorica között) mutatkozó jövedelem- és árfejlődés feloldása csak fokozatosan történhet. Ezt a következők indokolják:

— a bázis egyetlen év adatait tartalmazza, amely nem nyújt megbízható alapot ilyen irányú intézkedések meghozatalára. Megfelelő árintézkedések csak akkor hozhatók, ha a jövedelemarányokban kialakult helyzet tartóssá válik;

— a jelenlegi körülmények között — az össz mezőgazdasági termelésben nagy súllyal szereplő búza esetében — nem téveszthető szem elől az a tény, hogy a búzatermelés jövedelmezősége szinte az alapja az egész mezőgazdaság jövedelmi helyzetének, s ebből fedezik az üzemek a más ágazatokban keletkező veszteségeket;

— a közeljövőben szerény mértékű árcsökkenést is csak úgy tudunk elképzelni, ha egyidejűleg más, kedvezőtlen jövedelemarányú termék árát megemelik a helyes szerkezet alakítása és az anyagi érdekeltég megteremtése céljából;

— úgy gondoljuk, hogy az árarányok módosítását első lépésben minőség szerinti differenciálással lehetne összekötni. Ennek érdekében fokozatosan meg kell teremteni az anyagi-műszaki és technológiai feltételeket. El kell látni az átvételi helyeket minőségvizsgáló berendezésekkel, továbbá gondoskodni kell a tárolás, feldolgozás és forgalmazás folyamatában is a differenciált kezelés technikai feltételeiről.

A távlatlag várható helyzet megítélése

A gabonatermelési technika és technológia várható fejlődésének legfontosabb gazdasági kihatásait a következőkben összegezzük:

— módosulnak a termékek közötti jelenlegi jövedelemarányok;

— ez a búza- és a kukoricatermelés fokozására serkentőleg hat;

— kisebb mértékben serkenti a tavaszi árpa, az őszi árpa és a lucerna termelését;

— a rozs, a zab és a takarmányborsó termelését teljesen háttérbe szorítja.

A fentiek alapján azt mondhatjuk, hogy ha a várható technikai fejlődés mellett

a jelenlegi közgazdasági szabályozókat változatlanul fenntartjuk, a termelés és a várható szükségletek közötti egyensúly nehezen lesz biztosítható.

Távlatilag így szükségessé válik

- a kialakuló új jövedelemarányok állandó figyelemmel kísérése;
- az arányok módosítása a jelentkező belső és külső szükségleteknek megfelelő termelési méretek biztosítása érdekében;
- az állattenyésztés jövedelmezőségének fokozása és fejlesztése érdekében a takarmánytermelésben elérhető jövedelem egy részének áttételezése az állattenyésztésre, árkorrekció útján.

Автор в своей статье анализирует, в какой мере повлияло бы на структуру доходов, имеющих в настоящее время между отдельными продуктами, ожидаемое техническое развитие в производстве зерновых при нынешних экономических рычагах.

Далее анализирует и то, каким образом влияют складывающиеся пропорции доходов на размер и структуру производства и соответствует ли это требованиям. И, наконец, на основе выводов, вытекающих из анализа, указывает на то, в каком направлении следует изменить.

Es wurde untersucht dass in welcher Weise und im welchem Masse die erwartete technische Entwicklung in der Getreideproduktion, neben den bestehenden volkswirtschaftlichen Hebeln die jetzigen, zwischen den Produkten entstandenen Einkunftsproportionen umändern würden.

Im Weiterem hat die Verfasserin untersucht dass in wiefern die solcherweise gebildeten Einkunftsproportionen den Umfang und die Struktur der Produktion beeinflussen und ob diese mit den Erwünschten im Einklang sind. Schliesslich wurde mittels der, aus den Untersuchungen gezogenen Folgerungen darauf gezeigt welche Richtung wäre die zwecknässigste zur Beeinflussung der bestehenden volkswirtschaftlichen Hebeln in der Zukunft.

The way and extent of modifications caused by the expectable technical development of cereal production in present rentability relations of several products under the existing economic regulators are analyzed in the paper. by the author

The character of the influence exerted by rentability relations thus established on the volume and on the structure of production as well as its accordance with meeting present requirements are also surveyed. Based on conclusions drawn from these surveys, the author throws light at the end upon those lines where the existing economic regulators are wished to be modified in the future.

PÁLYÁZAT

földminősítési-földértékelési rendszer kidolgozására és a végrehajtás módszerének kialakítására

Az állami földnyilvántartásban a földek tiszta jövedelmének megállapítására jelenleg érvényes aranykorona-rendszer elavult, ezért új rendszer kidolgozása vált szükségessé, amelyre a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium pályázatot hirdet.

1. A pályázat során olyan földértékelési rendszert vagy annak elemeit kell kidolgozni, amely együttesen vagy külön-külön lehetővé teszi az alábbi követelmények objektív alapokon történő mérését:

a) a termőföldvédelem (a mezőgazdasági termelésből kivont területek értékelése, az ágazatot ért termelőerő kapacitáscsökkenés pótlásának számszerű meghatározása),

b) a mezőgazdasági termelésfejlesztés (az optimálisan termelhető növények, a talajművelési, talajerő-gazdálkodási viszonyok stb. megállapítása).

c) a mezőgazdasági jövedelemszabályozás (adóztatás és állami támogatás).

2. A földminősítésnek-földértékelésnek közgazdasági, talajtani, földmérési és térképi, nyilvántartási stb. vonatkozásai vannak, megvalósítása hosszabb időt, valamint jelentős anyagi ráfordítást igényel. Ezért az új rendszernek — az aranykorona-rendszerhez hasonlóan — időállóknak kell lennie.

3. A pályázat során beadható olyan pályamű, amely a földminősítés-földértékelés komplex rendszerét tartalmazza és amely alkalmas az említett célok megvalósítására, de beadhatók olyan pályaművek is, amelyek a komplex rendszerhez felhasználható egyes rész megoldások kidolgozását tartalmazzák. Így például a természeti tényezők (talaj, éghajlat, domborzat) alapján összeállított országos termőhelyrangsor felállításának módszere: a földértékelés közgazdasági szerepének, súlyának és számbavételi módjának meghatározása; a földrészekre kiterjedő földminősítés-földértékelés célszerű felvételezési és nyilvántartási rendszerének kidolgozása. Beadható végül olyan pályamű is, amely a jelenleg használt aranykorona-rendszerben keletkezett aránytalanságok viszonylag gyors és gazdaságos megszüntetésének rendszerét és végrehajtásának módszerét tartalmazza.

A pályaműveknek tartalmazniuk kell a kidolgozott rendszer felhasználási lehetőségét, a javaslat végrehajtásának módszerét, lehetőleg meghatározva a főbb munkafázisokat, javaslatokat a végrehajtás szervezetére és kalkulációt az előrelátható anyag-, eszköz- és összes költségzükségletre.

A pályaművek készítésénél törekedni kell arra, hogy a földek minőségében, értékében, hozadékában levő különbségeket feltüntető értékszámok a gyakorlati alkalmazás során könnyen kezelhetők, nyilvántarthatók, feldolgozhatók legyenek, figyelemmel az állami földnyilvántartás rendszerére, módszerére és a gépi adatfeldolgozás lehetőségeire.

4. A pályaműveket a MÉM Országos Földügyi és Térképészeti Hivatala címére (Budapest, V. Kossuth L. tér 11.) egy példányban, név nélkül, jelíggel, 1969. október 31-ig kell benyújtani. A pályaműhöz jelíggés, zárt borítékot kell csatolni, amelyben feltüntették a pályaművet készítő (készítők) nevét, munkahelyét és lakcímét.

5. A pályaműveket a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium érdekelt részlegeiből alakított bizottság bírálja el és azokat a minisztérium vezetése aszerint díjazza, hogy a javaslat a földminősítés-földértékelés komplex módszerére vagy annak egyes részeire vonatkozik, továbbá milyen mértékben és milyen eredménnyel dolgozták ki. Az I. díj 20 000 forint, a II. díj 10 000 forint, a III. díj 5000 forint. A különösen kiemelkedő — bevezetésre változtatás nélkül alkalmas — pályamű 20 000 forintnál magasabb összeggel is díjazható. A beérkező pályaművek, színvonalától függően több II., illetőleg III. díj is kiadásra kerülhet. Azok a pályaművek, amelyek anyagát korábban már nyilvánosságra hozták, nem díjazhatók.

A pályázat eredménye 1969. december 15-ig kerül kihirdetésre.